Kratke ekonomsko-finančne analize

Prispevek kartičnega poslovanja k opravninskim prihodkom slovenskih bank

Avtorica: Andreja Bandelj

Oktober 2026

BANKA SLOVENIJE
EVROSISTEM

Zbirka: Kratke ekonomsko-finančne analize

Naslov: Prispevek kartičnega poslovanja k opravninskim prihodkom slovenskih bank

Avtorica: Andreja Bandelj

Številka: oktober 2026

Leto: 2026

Kraj: Ljubljana

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Elektronska izdaja:
https://www.bsi.si/sl/blog-in-avtorske-raziskave

Mnenja in zaključki, objavljeni v prispevkih v tej publikaciji, ne odražajo nujno uradnih stališč Banke Slovenije ali njenih organov.

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 301763843
ISBN 978-961-7230-50-5 (PDF)

Kazalo

Povzetek 4

Uvod 5

1 Vloga kartičnih plačil v slovenskem brezgotovinskem plačilnem prometu 6

2 Ocena opravnin iz kartičnega poslovanja 8
2.1 Pomen opravnin iz plačilnih storitev za poslovanje bank 8
2.2 Podatki, predpostavke in pristop k oceni opravnin iz kartičnega poslovanja 9
Omejitve analize 11
2.3 Prispevek kartičnega poslovanja k opravninskim prihodkom bank 11
2.4 Rast kartičnega prometa in ustvarjanje opravninskih prihodkov 14
Dejavniki počasnejše rasti (neto) prihodkov od kartičnega prometa 16

3 Zaključek 17

Povzetek

V zadnjih letih se je uporaba plačilnih kartic v Sloveniji izrazito povečevala, kartična plačila pa so dodatno utrdila svoj položaj najpogosteje uporabljenega brezgotovinskega plačilnega instrumenta po številu plačilnih transakcij. Analiza kaže, da kartično poslovanje pomembno prispeva k ustvarjanju neobrestnih prihodkov slovenskih bank, hkrati pa ugotavlja, da se rast kartičnega prometa v prihodke in neto opravnine iz kartičnega poslovanja prenaša le delno. Čeprav se je kartični promet hitro povečeval, so se prihodki in neto opravnine iz kartičnega poslovanja povečevali počasneje, zaradi česar so se prihodki in neto opravnine na posamezno plačilno transakcijo oziroma glede na vrednost kartičnega prometa postopoma zmanjševali. Počasnejša rast prihodkov in neto opravnin kaže, da se vpliv rasti kartičnega prometa prepleta z drugimi dejavniki, kot so konkurenčni pritiski, regulativne omejitve, pomembna vloga nadomestil, ki niso neposredno vezana na posamezne kartične transakcije, ter relativno visoki neposredno povezani odhodki kartičnega poslovanja. Kartično poslovanje ima sicer nižje razmerje med neto opravninami in prihodki od opravnin kot nekateri drugi segmenti opravninskega poslovanja, vendar njegov pomen presega neposredno ustvarjanje opravnin. Ker so plačilne kartice praviloma povezane s plačilnimi računi, digitalnimi kanali ter drugimi plačilnimi in bančnimi storitvami, kartično poslovanje prispeva tudi k dolgoročnim odnosom bank s komitenti in spodbuja uporabo drugih storitev bank, kot so plačilni računi, spletno in mobilno bančništvo ter druge vsakodnevno uporabljane bančne storitve.

Uvod

V zadnjih letih so plačilne kartice v Sloveniji dodatno utrdile svoj položaj najpomembnejšega brezgotovinskega plačilnega instrumenta po številu plačilnih transakcij. Njihova uporaba se povečuje zaradi razvoja brezstičnega plačevanja, rasti spletnega nakupovanja in vse širše uporabe digitalnih plačilnih rešitev. Plačilne kartice imajo zato vse pomembnejšo vlogo pri vsakodnevnem plačevanju. Za banke rast uporabe plačilnih kartic odpira tudi vprašanje, v kolikšni meri se povečan obseg kartičnega prometa odraža v prihodkih in neto opravninah iz kartičnega poslovanja.

Čeprav plačilne kartice predstavljajo najhitreje rastoči segment brezgotovinskega plačevanja v Sloveniji in ustvarijo skoraj dve tretjini vseh brezgotovinskih plačilnih transakcij, se njihova rast v prihodke in neto opravnine bank ne prenaša nujno sorazmerno. Prihodki in neto opravnine iz kartičnega poslovanja namreč niso odvisni zgolj od obsega kartičnega prometa, temveč tudi od konkurenčnih pritiskov, regulativnih omejitev pri določanju nekaterih nadomestil in stroškovnih značilnosti kartičnega poslovanja. Hkrati pomemben del prihodkov izvira iz periodičnih nadomestil za kartične storitve, ki niso neposredno vezana na posamezne kartične plačilne transakcije. Sam obseg kartičnega prometa zato ne omogoča celovite ocene pomena kartičnega poslovanja za banke, saj ne odraža v celoti njegovega prispevka k prihodkom, neto opravninam in drugim poslovnim učinkom za banke. Kartično poslovanje ima za banke tudi širši poslovni pomen, ki presega neposredno ustvarjanje opravninskih prihodkov. Plačilne kartice so praviloma povezane s plačilnimi računi, mobilnim in spletnim bančništvom ter drugimi plačilnimi in bančnimi storitvami, zato njihova uporaba vpliva tudi na širši poslovni odnos med banko in komitentom.

Namen prispevka je analizirati vlogo kartičnega poslovanja pri ustvarjanju opravninskih prihodkov slovenskih bank ter oceniti, v kolikšni meri se rast uporabe plačilnih kartic odraža v prihodkih, odhodkih in neto opravninah iz kartičnega poslovanja. Posebna pozornost je namenjena strukturi prihodkov iz kartičnega poslovanja.

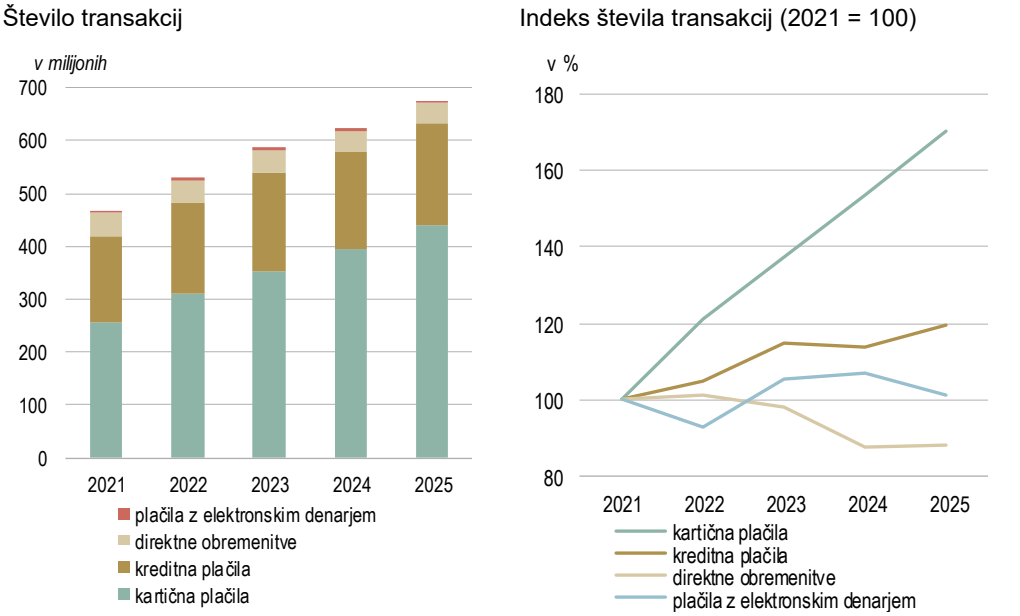
Prispevek je razdeljen na dva vsebinska sklopa. V prvem delu predstavljamo gibanje uporabe kartičnih plačil v Sloveniji in njihov pomen v brezgotovinskem plačilnem prometu. V drugem delu predstavljamo pristop k ocenjevanju prihodkov, odhodkov in neto opravnin iz kartičnega poslovanja. V nadaljevanju pa analiziramo prispevek kartičnega poslovanja k opravninskim prihodkom bank ter povezavo med rastjo kartičnega prometa in ustvarjanjem opravninskih prihodkov.

1 Vloga kartičnih plačil v slovenskem brezgotovinskem plačilnem prometu

Podatki Evropske centralne banke omogočajo vpogled v uporabo posameznih brezgotovinskih plačilnih instrumentov v Sloveniji v obdobju med letoma 2021 in 2025. Analiza njihove uporabe kaže na izrazito rast kartičnih plačil ter postopne spremembe v strukturi brezgotovinskih načinov plačevanja.[1]

Indeksi rasti števila brezgotovinskih plačilnih transakcij kažejo, da se je razvoj posameznih plačilnih instrumentov v opazovanem obdobju pomembno razlikoval. Kartična plačila so med letoma 2021 in 2025 beležila najhitrejšo rast, medtem ko se je število kreditnih plačil povečevalo zmerneje, število direktnih obremenitev zmanjševalo, obseg plačil z elektronskim denarjem pa je po padcu in ponovni rasti ostal blizu ravni z začetka obdobja.

Slika 1: **Število in rast brezgotovinskih plačilnih transakcij po plačilnih instrumentih**

Opomba: Zaradi zelo majhnega obsega uporabe čeki v prikazu niso vključeni.
Vir: ECB.

Posledično so kartična plačila dodatno utrdila svoj položaj najpomembnejšega brezgotovinskega plačilnega instrumenta po številu transakcij. Leta 2025 so predstavljala približno 63 % vseh brezgotovinskih transakcij, medtem ko je delež kreditnih plačil znašal približno 28 %. V istem letu je bilo v Sloveniji izvedenih približno 439 milijonov kartičnih plačil v skupni vrednosti 14,5 milijarde EUR, medtem ko je bilo izvedenih približno 193 milijonov kreditnih plačil v skupni vrednosti 351 milijard EUR. Plačilne kartice tako predstavljajo prevladujoč instrument brezgotovinskega plačevanja pri vsakodnevnih transakcijah prebivalstva in podjetij, kreditna plačila pa ostajajo najpomembnejši instrument za prenos sredstev z vidika skupne vrednosti plačilnih transakcij.

Pri tem rast kartičnih plačil ni temeljila zgolj na povečevanju števila plačilnih transakcij. Med letoma 2021 in 2025 se je njihova skupna vrednost povečala za približno 64 %, medtem ko se je povprečna vrednost posamezne plačilne transakcije zmanjšala le za

[1] Vir: European Central Bank, Payments transactions (Key indicators) – PAY.

približno 3,5 %, z dobrih 34 EUR na 33 EUR. To kaže, da rast kartičnega poslovanja ni bila posledica zgolj pogostejše uporabe kartic pri manjših plačilih, temveč splošnega širjenja njihove uporabe pri vsakodnevnem plačevanju.

Gibanja v Sloveniji so v več pogledih primerljiva z razvojem v evrskem območju. Med letoma 2021 in 2025 se je število kartičnih plačilnih transakcij povečalo za približno 70 % v Sloveniji in za približno 63 % v evrskem območju. Hkrati se je povprečna vrednost kartične plačilne transakcije v obeh primerih nekoliko znižala. To kaže na vse pogostejšo uporabo plačilnih kartic pri manjših vsakodnevnih plačilih ter potrjuje, da gibanja v Sloveniji večinoma sledijo širšim evropskim trendom digitalizacije plačil.

Kljub podobnim trendom obstajajo med Slovenijo in evrskim območjem tudi nekatere razlike. V Sloveniji sta bila deleža kartičnih plačil in kreditnih plačil v skupnem številu brezgotovinskih transakcij nekoliko višja, deleža direktnih obremenitev in plačil z elektronskim denarjem pa nižja kot v povprečju evrskega območja. Nižji delež plačil z elektronskim denarjem ob hkrati višjem deležu kartičnih plačil nakazuje, da imajo pri digitalnih plačilih v Sloveniji pomembnejšo vlogo kartične sheme, medtem ko se v povprečju evrskega območja nekoliko več digitalnih plačil opravi z elektronskim denarjem. Višji delež kreditnih plačil hkrati kaže na nekoliko drugačno strukturo načinov plačevanja. To je lahko povezano tako z večjo uporabo kreditnih plačil pri nekaterih vrstah rednih plačil, ki se v drugih državah evrskega območja pogosteje izvajajo prek direktnih obremenitev, kot z uporabo sodobnih rešitev za plačila med plačilnimi računi.

Kartična plačila imajo v Sloveniji nekoliko večjo vlogo tudi z vidika skupne vrednosti vseh brezgotovinskih plačilnih transakcij, saj je njihov delež leta 2025 znašal približno 3,8 %, v evrskem območju pa približno 1,5 %. Čeprav po številu predstavljajo skoraj dve tretjini vseh brezgotovinskih plačilnih transakcij, je njihov delež po vrednosti bistveno nižji, kar je povezano predvsem z mnogo višjo povprečno vrednostjo kreditnih plačil. To odraža različne plačilne navade pri uporabi teh dveh plačilnih instrumentov: kartična plačila prevladujejo pri vsakodnevnih plačilih manjših vrednosti, kreditna plačila pa pri prenosih višjih zneskov.

Rast kartičnih plačil je povezana s široko sprejetostjo plačilnih kartic na prodajnih mestih, razvojem brezstičnega plačevanja, vse večjo razširjenostjo spletnega nakupovanja ter vse širšo uporabo digitalnih načinov plačevanja. Posledično so plačilne kartice postale prevladujoč način brezgotovinskega plačevanja v Sloveniji. K širjenju uporabe brezgotovinskih plačil je prispevala tudi epidemija covida-19, ki je pospešila rast brezgotovinskih plačil.[2]

Vse večja uporaba plačilnih kartic vpliva tudi na poslovanje bank, saj kartično poslovanje predstavlja enega pomembnejših segmentov opravljanja plačilnih storitev. Prihodki in neto opravnine iz kartičnega poslovanja pa niso odvisni zgolj od obsega izvedenih kartičnih plačilnih transakcij. Na prihodke in neto opravnine vplivajo tudi način oblikovanja nadomestil ter neposredno povezani odhodki kartičnega poslovanja. Del prihodkov izhaja iz članarin in drugih fiksnih nadomestil za kartične produkte, ki niso neposredno povezani s številom ali vrednostjo izvršenih plačilnih transakcij, na njihovo gibanje pa vplivajo tudi konkurenčni pritiski in regulativne omejitve pri določanju posameznih nadomestil. Rast kartičnega prometa se zato ne odraža nujno v sorazmerni rasti prihodkov in neto opravnin. Sam obseg kartičnega prometa tako ne omogoča celovite ocene ekonomskega pomena kartičnega poslovanja za banke. V nadaljevanju zato analiziramo prihodke, odhodke in neto opravnine iz kartičnega poslovanja.

[2] Vir: European Central Bank (2024), Study on the payment attitudes of consumers in the euro area (SPACE) – 2024, Frankfurt am Main.

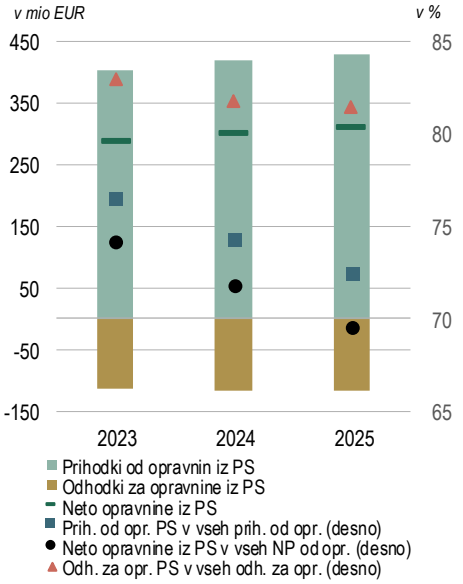
2 Ocena opravnin iz kartičnega poslovanja

2.1 Pomen opravnin iz plačilnih storitev za poslovanje bank

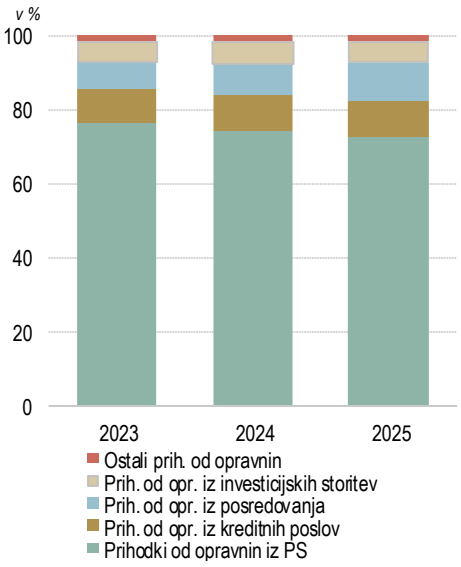
Neto opravnine, ki sodijo med neobrestne prihodke bank, predstavljajo pomemben in razmeroma stabilen del bruto dohodka bank. V letu 2025 so predstavljale približno 20 % bruto dohodka bank. Izvirajo iz širokega nabora storitev, ki jih komitenti uporabljajo pri vsakodnevnem poslovanju, zato ne odražajo le njihovega prispevka k prihodkom bank, temveč tudi obseg uporabe posameznih finančnih storitev, ki jih opravljajo banke. Kot pomemben vir neobrestnih prihodkov dopolnjujejo prihodke iz obrestne dejavnosti, prispevajo k diverzifikaciji prihodkovnih virov bank in zmanjšujejo njihovo odvisnost od gibanja obrestnih mer. Analiza strukture in gibanja opravnin zato omogoča vpogled v pomen posameznih bančnih storitev pri ustvarjanju neobrestnih prihodkov bank.

Slika 2: **Pomen plačilnih storitev v opravninskem poslovanju bank**

Opravnine iz opravljanja plačilnih storitev: zneski in deleži

Struktura prihodkov od opravnin

Opomba: PS – plačilne storitve, prih. od opr. – prihodki od opravnin, odh. za opr. – odhodki za opravnine.
Vir: Banka Slovenije.

Pomemben del opravninskega poslovanja bank je povezan z opravljanjem plačilnih storitev. Ker so te povezane z vsakodnevnimi finančnimi aktivnostmi prebivalstva in podjetij, kot so vodenje plačilnih računov, izvrševanje plačil in uporaba plačilnih kartic, prihodki iz tega naslova predstavljajo enega stabilnejših virov neobrestnih prihodkov bank. Čeprav se njihov obseg spreminja z gospodarskim ciklom, so ta nihanja praviloma manj izrazita kot pri nekaterih drugih virih prihodkov bank. Prihodki od opravnin iz opravljanja plačilnih storitev so v letu 2025 znašali 427 milijonov EUR oziroma 72 % vseh prihodkov od opravnin. Njihov delež se je v primerjavi s koncem leta 2023 znižal za približno 4 odstotne točke, kar je povezano s hitrejšo rastjo nekaterih drugih segmentov opravninskega poslovanja. Opravljanje plačilnih storitev je povezano tudi z nastankom neposredno povezanih odhodkov za opravnine. Odhodki za opravnine iz

opravljanja plačilnih storitev so v letu 2025 znašali 118 milijonov EUR oziroma 81 % vseh odhodkov za opravnine.

Po odštetju neposredno povezanih odhodkov so neto opravnine iz opravljanja plačilnih storitev v letu 2025 znašale 310 milijonov EUR oziroma 70 % vseh neto opravnin. Njihov delež se je v primerjavi s koncem leta 2023 znižal za približno 5 odstotnih točk. Kljub znižanju deleža ostajajo plačilne storitve ključni vir neto opravnin in pomemben vir neobrestnih prihodkov bančnega sistema, predvsem zaradi njihove redne uporabe pri vsakodnevnem poslovanju prebivalstva in podjetij.

Struktura opravninskih prihodkov bank se v zadnjih letih postopoma spreminja. Poleg plačilnih storitev banke vse aktivneje tržijo investicijske in zavarovalne produkte ter storitve, povezane s trgovanjem s finančnimi instrumenti. Posledično postaja struktura opravninskih prihodkov bolj raznolika. Med posameznimi kategorijami so se v obdobju 2023–2025 najbolj povečali prihodki od opravnin iz posredovanja. Njihov delež v skupnih prihodkih od opravnin se je povečal s približno 7 % konec leta 2023 na 10 % decembra 2025. Rast je povezana predvsem z večjim obsegom posredniških storitev na področju investicijskih in zavarovalnih produktov, k čemur prispevata povečano zanimanje komitentov za te produkte in vse pomembnejša vloga bank pri njihovi distribuciji. Kljub hitri rasti prihodkov od opravnin iz posredovanja ostajajo plačilne storitve največji segment opravninskih prihodkov bank, čeprav se njihova relativna teža zaradi hitrejše rasti nekaterih drugih dejavnosti postopoma zmanjšuje.

Znotraj prihodkov iz opravljanja plačilnih storitev predstavlja kartično poslovanje pomemben vir teh prihodkov. Ob hitri rasti uporabe plačilnih kartic se zato postavlja vprašanje, v kolikšni meri se povečan obseg kartičnega prometa odraža v prihodkih, odhodkih in neto opravninah bank. Analiza kartičnega poslovanja omogoča vpogled v njegov prispevek k opravninam bank in v vpliv sprememb plačilnih navad na njihovo poslovanje. V nadaljevanju zato analiziramo gibanje prihodkov, odhodkov in neto opravnin iz kartičnega poslovanja ter strukturo njegovih prihodkov in ocenjujemo njegov prispevek k opravninskim prihodkom slovenskega bančnega sistema.

2.2 Podatki, predpostavke in pristop k oceni opravnin iz kartičnega poslovanja

Ocena prihodkov, odhodkov in neto opravnin iz kartičnega poslovanja temelji na podatkih iz rednega mesečnega poročanja bank Banki Sloveniji (MFI poročanje), ki izhaja iz posamičnih računovodskih izkazov bank, ter na podatkih iz ankete Banke Slovenije, izvedene med slovenskimi bankami in hranilnicami (brez podružnic tujih bank) spomladi 2026, ki je med drugim vključevala tudi sklop vprašanj o bančni paketni ponudbi. Ker so podatki iz ankete na voljo le za obdobje 2023–2025, je analiza omejena na to obdobje.

Vsi izračuni so izvedeni na ravni bančnega sistema. Pri poročevalskih postavkah, ki jih je mogoče neposredno povezati s kartičnim poslovanjem, se uporabljajo agregirani podatki za bančni sistem. Pri postavkah, pri katerih takšna neposredna razmejitev ni mogoča, pa se uporabljajo ocene, oblikovane na podlagi anketnih podatkov.

V oceno so vključeni prihodki od opravnin iz poslovanja s prodajnimi mesti, prihodki od opravnin, ki jih banke zaračunavajo imetnikom plačilnih kartic, predvsem v obliki članarin, opravnin za izdajo plačilnih kartic in drugih kartičnih opravnin (v nadaljevanju prihodki iz poslovanja z imetniki plačilnih kartic) ter prihodki, povezani z uporabo kartic na bankomatih. Čeprav se bankomatsko poslovanje v nekaterih primerih obravnava kot

ločen segment, je v tej analizi vključeno v kartično poslovanje, saj so ti prihodki neposredno povezani z uporabo plačilnih kartic in delovanjem kartičnih shem. V nadaljevanju se izraz kartično poslovanje uporablja za skupni obseg kartičnega in bankomatskega poslovanja.

Pri analizi prihodkov po vrsti kartice uporabljamo terminologijo in klasifikacijo poročevalskih postavk za opravnine iz kartičnega poslovanja. Kategoriji debetnih in kreditnih kartic zato nista nujno popolnoma primerljivi s statistično razvrstitvijo plačilnih kartic po funkciji kartice, ki se uporablja v statistiki plačilnih instrumentov Banke Slovenije.

Poleg navedenih postavk so bili v oceno vključeni tudi ocenjeni prihodki iz naslova medbančnih provizij, povezanih s kartičnim in bankomatskim poslovanjem. Ker poročevalski sistem ne omogoča ločenega prikaza medbančnih provizij po posameznih vrstah plačilnih storitev, je bil za oceno njihovega deleža uporabljen anketni vprašalnik. Na podlagi zbranih odgovorov bank ocenjujemo, da je delež prihodkov iz medbančnih provizij, ki se nanaša na kartično in bankomatsko poslovanje, v obdobju 2023–2025 znašal približno 90 %.

Pomemben del prihodkov iz kartičnega poslovanja nastaja tudi v okviru paketnih storitev, pri katerih posamezne storitve niso zaračunane ločeno, temveč so vključene v enotno mesečno nadomestilo. Ti prihodki so v poročanju praviloma zajeti v postavki vodenja transakcijskih računov, zato jih ni mogoče neposredno pripisati posameznim storitvam. Za oceno deleža prihodkov iz kartičnega in bankomatskega poslovanja, ki nastaja v okviru paketnih produktov, so bili zato uporabljeni podatki iz ankete o obsegu prihodkov iz paketnih produktov in deležu teh prihodkov, ki se nanaša na kartično in bankomatsko poslovanje.

Najprej je bil za posamezno leto ocenjen delež prihodkov iz paketnih produktov v skupnih prihodkih, evidentiranih na postavki vodenja transakcijskih računov. Zaradi manjkajočih podatkov ene izmed večjih bank za leto 2023 so bili prihodki iz paketnih produktov za to banko ocenjeni posredno z uporabo stopnje rasti prihodkov iz paketnih produktov med letoma 2023 in 2024 pri preostalih bankah. Na ta način smo poskušali zagotoviti čim večjo primerljivost časovne vrste in zmanjšati vpliv manjkajočega opazovanja na rezultate analize.

V drugem koraku je bil ocenjen delež prihodkov iz paketnih produktov, ki se nanaša na kartično in bankomatsko poslovanje. Pri bankah, ki so posredovale podrobnejšo razčlenitev prihodkov po posameznih storitvah, so prihodki iz kartičnega in bankomatskega poslovanja predstavljali približno 24 % vseh prihodkov iz paketnih produktov. Ob upoštevanju omejitev razpoložljivih podatkov je bil pri nadaljnjih izračunih uporabljen konservativnejši delež v višini dveh tretjin prvotne ocene. Omejitve te ocene podrobneje predstavljamo v nadaljevanju.

Ocena odhodkov za opravnine iz kartičnega poslovanja temelji na poročevalski postavki odhodkov za opravnine, povezane s kartičnimi storitvami. Ti vključujejo predvsem medbančne provizije in druge odhodke, povezane z delovanjem kartičnih shem.

Neto opravnine iz kartičnega poslovanja so izračunane kot razlika med ocenjenimi prihodki in odhodki za opravnine iz kartičnega poslovanja.

Omejitve analize

Prikazana ocena prihodkov, odhodkov in neto opravnin iz kartičnega poslovanja temelji na kombinaciji poročevalskih in anketnih podatkov ter vključuje več metodoloških predpostavk. Rezultate je zato treba razumeti kot oceno opravninskega vidika kartičnega poslovanja na ravni bančnega sistema.

Poročevalski podatki ne omogočajo popolne razmejitve posameznih poslovnih segmentov, zato ocena pri nekaterih postavkah temelji na dodatnih predpostavkah in deležih, ocenjenih na podlagi podatkov iz ankete. Med pomembnejšimi primeri so ocene dela prihodkov iz medbančnih provizij in paketnih produktov, ki se nanašajo na kartično in bankomatsko poslovanje.

Ocena prihodkov iz paketnih produktov, ki se nanašajo na kartično in bankomatsko poslovanje, je povezana z večjo stopnjo negotovosti kot nekatere druge postavke v analizi. Podrobnejšo razčlenitev prihodkov iz paketnih produktov je posredovalo le nekaj bank, pri čemer so bile med njimi predvsem manjše in srednje velike banke. Razpoložljivi podatki zato ne omogočajo oblikovanja reprezentativnega vzorca za celoten bančni sistem. Pri večjih bankah je mogoče pričakovati bolj raznoliko strukturo paketnih produktov, ki poleg plačilnih storitev vključujejo tudi dodatne storitve, kot so zavarovalne storitve, vodenje računa finančnih instrumentov in druge storitve z višjo dodano vrednostjo. Posledično bi lahko ocena, oblikovana na podlagi razpoložljivih odgovorov, precenjevala dejanski pomen kartičnega poslovanja v paketnih produktih. Da bi zmanjšali tveganje precenjevanja prihodkov iz kartičnega poslovanja, je bil pri nadaljnjih izračunih uporabljen konservativnejši delež v višini dveh tretjin prvotno ocenjene vrednosti.[3]

Analiza zajema le odhodke za opravnine, ki jih je mogoče neposredno povezati s kartičnim poslovanjem. Ne vključuje pa vseh stroškov, povezanih z izvajanjem kartičnih storitev, kot so stroški informacijskih sistemov, vzdrževanja infrastrukture, zagotavljanja varnosti in skladnosti poslovanja, operativne podpore ter stroški dela. Takšen pristop je običajen pri zunanjih analizah posameznih segmentov poslovanja bank, saj razpoložljivi javni in poročevalski podatki praviloma ne omogočajo celovite razmejitve stroškov po posameznih dejavnostih. Zaradi tega prikazane neto opravnine ne predstavljajo celotne ekonomske donosnosti kartičnega poslovanja, temveč zgolj razliko med ocenjenimi prihodki in neposredno povezanimi odhodki za opravnine. Celovito oceno donosnosti kartičnega poslovanja je praviloma mogoče pripraviti le na podlagi internih podatkov bank in njihovih stroškovnih razmejitev. Kljub navedenim omejitvam uporabljeni pristop omogoča primerljiv in dovolj celovit vpogled v obseg ter strukturo opravnin iz kartičnega poslovanja na ravni slovenskega bančnega sistema.

2.3 Prispevek kartičnega poslovanja k opravninskim prihodkom bank

Kartično poslovanje ustvarja prihodke prek več med seboj povezanih segmentov, kot so poslovanje z imetniki plačilnih kartic, poslovanje s prodajnimi mesti, medbančne provizije in storitve, povezane z dvigi gotovine na bankomatih.

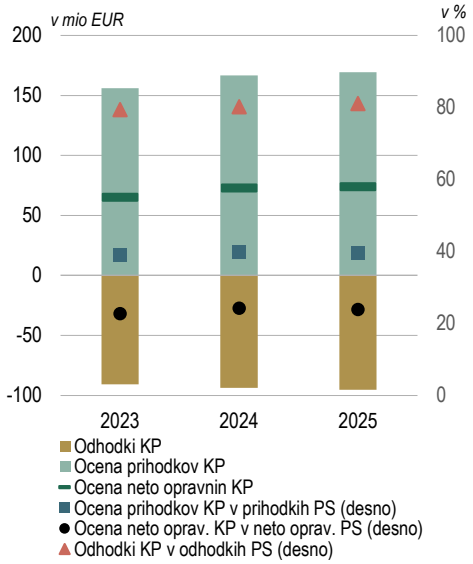
Ker se posamezni segmenti razlikujejo po načinu ustvarjanja prihodkov, stroškovni strukturi in vplivu regulacije, analiza njihove strukture omogoča boljše razumevanje ekonomike kartičnega poslovanja. V nadaljevanju predstavljamo oceno prihodkov, odhodkov in neto opravnin iz kartičnega poslovanja ter njihovo strukturo.

[3] Analiza občutljivosti kaže, da bi bili ob uporabi neprilagojenega deleža prihodkov iz kartičnega in bankomatskega poslovanja v paketnih produktih, kot izhaja iz odgovorov bank v anketi, ocenjeni prihodki iz kartičnega poslovanja v posameznih letih obdobja 2023–2025 višji za približno 4 % do 5 %, ocenjene neto opravnine pa za približno 10 % do 11 %.

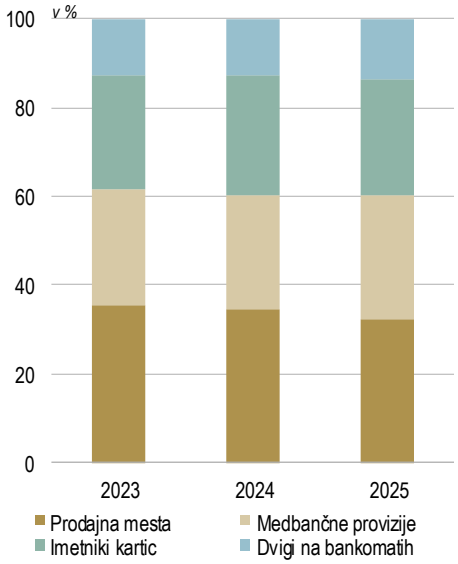
Za leto 2025 so skupni ocenjeni prihodki od opravnin iz kartičnega poslovanja znašali približno 169 milijonov EUR. Kartično poslovanje je v letu 2025 tako ustvarilo približno 29 % vseh prihodkov od opravnin in približno 40 % prihodkov od opravnin iz opravljanja plačilnih storitev. V primerjavi s koncem leta 2023 se je njegov delež v vseh prihodkih od opravnin znižal za približno eno odstotno točko. Kljub rasti prihodkov iz kartičnega poslovanja je bila rast nekaterih drugih segmentov opravninskega poslovanja še hitrejša, zato se je delež kartičnega poslovanja v skupnih prihodkih od opravnin zmanjšal. Ker so prihodki iz kartičnega poslovanja rasli nekoliko hitreje od prihodkov iz opravljanja plačilnih storitev kot celote, se je njihov delež v skupnih prihodkih od opravnin znižal manj izrazito kot delež prihodkov iz opravljanja plačilnih storitev.

Slika 3: **Pomen kartičnega poslovanja v opravninah iz opravljanja plačilnih storitev**

Ocena prihodkov, odhodkov in neto opravnin iz kartičnega poslovanja

Struktura ocenjenih prihodkov od opravnin iz kartičnega poslovanja

Opomba: KP – kartično poslovanje, PS – plačilne storitve
Vir: Banka Slovenije.

Celotni prihodki iz kartičnega poslovanja so se v obdobju 2023–2025 povečali, njihova struktura pa se je nekoliko spremenila. Najhitreje so se povečevali prihodki iz naslova medbančnih provizij, katerih delež v skupnih prihodkih se je tudi najbolj povečal. Ker so medbančne provizije za potrošniške kartice regulirane in omejene z evropsko zakonodajo, je bila njihova rast predvsem posledica povečanja obsega in vrednosti kartičnih transakcij.[4] Povečali so se tudi prihodki, ki jih banke zaračunavajo imetnikom plačilnih kartic, ter prihodki, povezani z dvigi gotovine na bankomatih, rahlo pa sta se povečala tudi deleža obeh kategorij v skupnih prihodkih. Nasprotno so se prihodki iz poslovanja s prodajnimi mesti zmanjšali, zaradi česar se je znižal tudi njihov delež v skupnih prihodkih iz kartičnega poslovanja. Ena od možnih razlag je krepitev vloge tujih pridobiteljev kartičnih plačilnih transakcij na slovenskem trgu. Posledično se del prihodkov od kartičnega poslovanja s prodajnimi mesti ustvarja zunaj slovenskega bančnega sistema, medtem ko prihodki iz medbančnih provizij ostajajo povezani z vlogo slovenskih bank kot izdajateljic kartic.

[4] V skladu z Uredbo (EU) 2015/751 so medbančne provizije za potrošniške debetne kartice praviloma omejene na 0,2 % vrednosti transakcije, za potrošniške kreditne kartice pa na 0,3 % vrednosti transakcije.

Kljub zmanjšanju ostajajo prihodki iz poslovanja s prodajnimi mesti največji vir prihodkov iz kartičnega poslovanja. Decembra 2025 so predstavljali približno 32 % vseh prihodkov iz kartičnega poslovanja, kar je za približno 3 odstotne točke manj kot ob koncu leta 2023. Sledijo jim prihodki iz naslova medbančnih provizij ter prihodki iz poslovanja z imetniki plačilnih kartic. Najmanjši delež predstavljajo prihodki od opravnin iz dvigov gotovine na bankomatih s plačilnimi karticami. Struktura prihodkov tako kaže, da je večina prihodkov iz kartičnega poslovanja povezana z uporabo kartic pri brezgotovinskem plačevanju blaga in storitev, medtem ko storitve, povezane z dvigi gotovine, ustvarjajo razmeroma manjši delež prihodkov.

Nekateri prihodki od opravnin iz kartičnega poslovanja, kot so prihodki iz poslovanja s prodajnimi mesti, poslovanja z imetniki plačilnih kartic in iz dvigov gotovine na bankomatih, se poročajo ločeno glede na vrsto kartice. V obdobju 2023–2025 so bili prihodki v povezavi s kreditnimi karticami praviloma nekoliko višji kot prihodki v povezavi z debetnimi karticami. Višji prihodki so lahko povezani z višjimi članarinami in nadomestili pri nekaterih kartičnih produktih ter z njihovo pogostejšo uporabo pri plačilnih transakcijah višjih vrednosti. To kaže na pomembnejšo vlogo kreditnih kartic pri ustvarjanju opravninskih prihodkov, kot bi lahko sklepali zgolj na podlagi njihove razširjenosti. Decembra 2025 je prihodke iz poslovanja s prodajnimi mesti poročalo sedem bank. To kaže, da storitve pridobivanja kartičnih plačilnih transakcij na prodajnih mestih ne opravljajo vse banke. Del bank opravlja predvsem plačilno storitev izdajanja plačilnih kartic, medtem ko pridobivanje plačilnih transakcij (torej poslovanje s prodajnimi mesti) prepustijo drugim ponudnikom plačilnih storitev.

Na odhodkovni strani so v letu 2025 ocenjeni odhodki za opravnine, povezane s kartičnim poslovanjem, znašali 95 milijonov EUR in predstavljali 66 % vseh odhodkov za opravnine ter približno 81 % odhodkov za opravnine iz opravljanja plačilnih storitev. Njihov delež v skupnih odhodkih za opravnine se v obdobju 2023–2025 ni pomembno spremenil. Medtem ko so se odhodki za opravnine iz opravljanja plačilnih storitev med letoma 2023 in 2025 povečali počasneje od skupnih odhodkov za opravnine, je bila rast odhodkov za opravnine iz kartičnega poslovanja primerljiva z rastjo skupnih odhodkov za opravnine oziroma le nekoliko višja. Posledično se je delež odhodkov iz kartičnega poslovanja v skupnih odhodkih za opravnine za malo povečal, medtem ko se je delež odhodkov za opravnine iz opravljanja drugih plačilnih storitev nekoliko zmanjšal. To kaže, da rast kartičnega poslovanja ni povezana le z rastjo prihodkov, ampak da jo spremlja tudi rast stroškov. Hkrati potrjuje, da kartično poslovanje predstavlja stroškovno intenziven segment plačilnih storitev, pri katerem neposredno povezani odhodki predstavljajo razmeroma pomemben delež ustvarjenih prihodkov.

Ocenjene neto opravnine iz kartičnega poslovanja so v letu 2025 znašale približno 74 milijonov EUR, kar je predstavljalo približno 17 % vseh neto opravnin in 24 % neto opravnin iz opravljanja plačilnih storitev oziroma približno 3 % bruto dohodka bank. Njihov delež v skupnih neto opravninah se v obdobju 2023–2025 ni pomembno spremenil. Zmanjšanje je bilo precej manj izrazito kot pri neto opravninah iz opravljanja plačilnih storitev, kjer se je delež znižal za skoraj 5 odstotnih točk. To je povezano z dejstvom, da so neto opravnine iz kartičnega poslovanja med letoma 2023 in 2025 rasle hitreje kot neto opravnine iz opravljanja plačilnih storitev kot celote in le nekoliko počasneje od skupnih neto opravnin bančnega sistema.

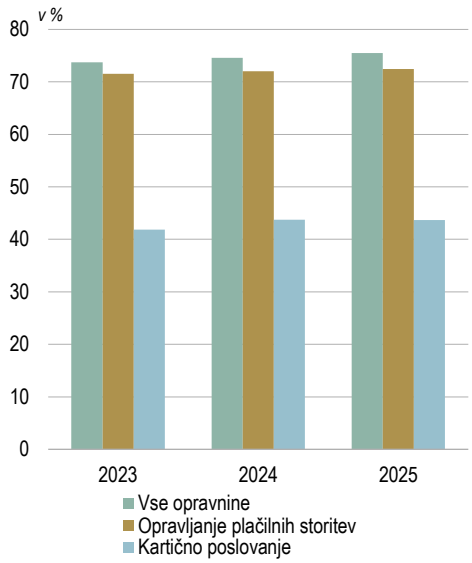
2.4 Rast kartičnega prometa in ustvarjanje opravninskih prihodkov

Pred analizo povezave med kartičnim prometom ter prihodki in neto opravninami iz kartičnega poslovanja je smiselno najprej predstaviti razmerje med prihodki od opravnin in neto opravninami pri posameznih opravninskih dejavnostih. Ta kazalnik omogoča vpogled v opravninsko ekonomiko kartičnega poslovanja ter njegovo primerjavo z drugimi opravninskimi dejavnostmi. Uporabljeni kazalniki temeljijo na ocenjenih prihodkih od opravnin, odhodkih za opravnine in neto opravninah iz kartičnega poslovanja ter ne vključujejo vseh stroškov, povezanih z izvajanjem kartičnih storitev. Zato omogočajo vpogled predvsem v opravninsko ekonomiko kartičnega poslovanja in ne v njegovo celotno dobičkonosnost. Kazalnik razmerja med neto opravninami in prihodki od opravnin prikazuje, kolikšen del prihodkov po pokritju neposredno povezanih opravninskih odhodkov ostane v obliki neto opravnin.

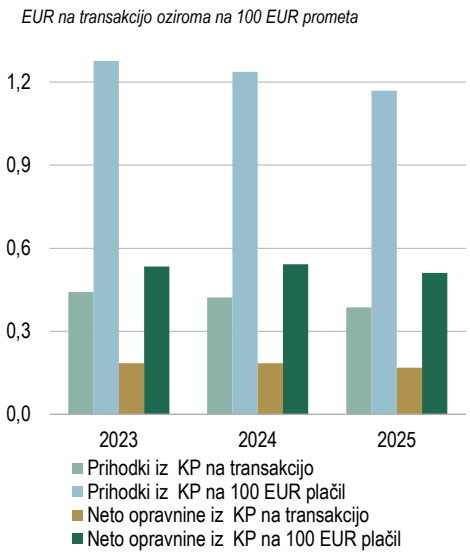
V letu 2025 je razmerje med neto opravninami in prihodki od opravnin pri vseh opravninah znašalo približno 76 %, pri opravninah iz opravljanja plačilnih storitev (vključno s kartičnim poslovanjem) približno 72 %, pri kartičnem poslovanju pa približno 44 %. Primerjava kaže, da je bilo razmerje med neto opravninami in prihodki od opravnin pri kartičnem poslovanju nižje kot pri nekaterih drugih segmentih opravninskega poslovanja, kar je povezano z relativno visokimi neposredno povezanimi odhodki kartičnega poslovanja. V obdobju 2023−2025 so se neto opravnine praviloma povečevale nekoliko hitreje od prihodkov od opravnin, zato se je razmerje med neto opravninami in prihodki pri večini navedenih kategorij postopoma povečevalo. Pri kartičnem poslovanju so bila gibanja med letoma 2024 in 2025 nekoliko manj ugodna, saj se je razmerje med neto opravninami in prihodki od opravnin rahlo zmanjšalo. Kljub nekoliko nižjemu razmerju med neto opravninami in prihodki od opravnin kartično poslovanje ostaja pomemben segment poslovanja bank. Njegov pomen presega neposredno ustvarjanje opravnin in izhaja tudi iz njegove povezanosti z drugimi plačilnimi storitvami.

Slika 4: **Izbrani kazalniki ekonomike kartičnega poslovanja**

Delež neto opravnin v prihodkih od opravnin po posameznih segmentih poslovanja

Prihodki in neto opravnine iz kartičnega poslovanja glede na obseg kartičnih transakcij

Opomba: 1. Kazalniki so izračunani na podlagi ocenjenih prihodkov od opravnin in neto opravnin iz kartičnega poslovanja ter podatkov o kartičnih plačilih. Dvigi gotovine na bankomatih pri izračunu niso upoštevani. Kazalnika »prihodki na transakcijo« in »neto opravnine na transakcijo« sta izražena v EUR na transakcijo, kazalnika »prihodki na 100 EUR prometa« in »neto opravnine na 100 EUR prometa« pa v EUR na 100 EUR kartičnega prometa.
2. KP – kartično poslovanje.
Vira: ECB, Banka Slovenije.

Povezava med obsegom kartičnih plačilnih transakcij in ustvarjenimi prihodki omogoča dodatni vpogled v ekonomiko kartičnega poslovanja. Kazalniki, predstavljeni na sliki 4, kažejo, da so se prihodki in neto opravnine glede na število oziroma vrednost kartičnih transakcij v obdobju 2023–2025 postopoma zmanjševali. To potrjuje ugotovitev, da so se prihodki in neto opravnine iz kartičnega poslovanja povečevali počasneje kot obseg kartičnega prometa.

V letu 2025 je bančni sistem iz kartičnega poslovanja ustvaril približno 0,4 EUR prihodkov od opravnin na posamezno kartično plačilno transakcijo, neto opravnine pa so znašale približno 0,2 EUR na plačilno transakcijo. Če prihodke primerjamo s skupno vrednostjo kartičnih plačilnih transakcij, ugotovimo, da so prihodki od opravnin iz kartičnega poslovanja predstavljali približno 1,2 % skupne vrednosti kartičnih transakcij, neto opravnine pa približno 0,5 %. Z drugimi besedami je bančni sistem na vsakih 100 EUR kartičnih plačil ustvaril približno 1,2 EUR prihodkov od opravnin in približno 0,5 EUR neto opravnin.

Kazalniki kažejo, da se pri veliki večini vrednosti kartičnega prometa ustvarja razmeroma nizek znesek neposrednih opravninskih prihodkov. Prihodkovni pomen kartičnega poslovanja za banke zato temelji predvsem na velikem obsegu kartičnih plačilnih transakcij in ne na visoki donosnosti posamezne transakcije. Povezava med rastjo kartičnega prometa in rastjo prihodkov bank je zato precej manj neposredna, kot bi lahko sklepali zgolj na podlagi rasti števila ali vrednosti kartičnih transakcij.

Primerjava stopenj rasti dodatno potrjuje ugotovitev, da so se prihodki in neto opravnine iz kartičnega poslovanja povečevali počasneje od kartičnega prometa. Med letoma 2023 in 2025 se je število kartičnih plačil povečalo za približno 24 %, njihova skupna vrednost pa za približno 19 %, medtem ko so se prihodki iz kartičnega poslovanja povečali za 9 %, neto opravnine pa za 13 %. Posledično so se prihodki in neto opravnine na posamezno kartično plačilno transakcijo oziroma glede na vrednost kartičnega prometa postopoma zmanjševali. Dejavnike, ki prispevajo k tem gibanjem, podrobneje predstavljamo v nadaljevanju.

Pri izračunu kazalnikov, prikazanih na sliki 4, so bili v imenovalcu uporabljeni podatki o kartičnih plačilih. Dvigi gotovine na bankomatih niso bili vključeni, čeprav ocena prihodkov vključuje tudi del prihodkov, povezanih z bankomatskim poslovanjem. Razlog je, da prihodki iz bankomatskega poslovanja ne nastajajo pri vseh dvigih gotovine v enakem obsegu. Del dvigov gotovine na bankomatih se praviloma opravi brez neposrednega zaračunavanja opravnin, na primer pri dvigih komitentov na bankomatih lastne banke. Prihodki iz bankomatskega poslovanja zato niso neposredno sorazmerni s številom ali vrednostjo vseh izvedenih dvigov gotovine na bankomatih. Hkrati razpoložljivi podatki ne omogočajo identifikacije le tistih dvigov gotovine, ki so neposredno povezani s prihodki od opravnin. Prikazane kazalnike je zato treba razumeti kot približek ekonomike kartičnega poslovanja, saj vključujejo tudi prihodke iz bankomatskega poslovanja, medtem ko imenovalec temelji izključno na kartičnih plačilih.

Vključitev dvigov gotovine na bankomatih v imenovalec bi pomembno vplivala predvsem na kazalnike, izračunane glede na vrednost kartičnega prometa. V letu 2025 so dvigi gotovine na bankomatih predstavljali približno 36 % skupne vrednosti kartičnih plačil in dvigov gotovine, medtem ko je njihov delež v skupnem številu transakcij znašal le približno 9 %. Povprečna vrednost dviga gotovine na bankomatu je znašala nekaj več kot 190 EUR, povprečna vrednost kartičnega plačila pa nekaj več kot 30 EUR. Vključitev dvigov gotovine na bankomatih v imenovalec bi zato nesorazmerno znižala izračunane kazalnike in otežila njihovo ekonomsko interpretacijo. Kazalniki prihodkov

in neto opravnin na posamezno transakcijo bi bili v letu 2025 nižji za približno 9 %, kazalniki prihodkov in neto opravnin glede na skupno vrednost kartičnih plačil in dvigov gotovine pa za približno 36 %.

Alternativni pristop bi bil izločitev prihodkov iz bankomatskega poslovanja iz števca in uporaba zgolj prihodkov, povezanih s kartičnimi plačili. Takšen izračun je mogoče pripraviti za prihodke od opravnin, vendar primerljiv izračun za neto opravnine ni mogoč, saj razpoložljivi podatki ne omogočajo ločene ocene odhodkov za opravnine, povezanih z bankomatskim poslovanjem. Zato so pri prihodkih in neto opravninah v izračun vključene enake kategorije prihodkov, ki poleg kartičnih plačil zajemajo tudi bankomatsko poslovanje. Če bi pri izračunu prihodkov upoštevali samo prihodke, povezane s kartičnimi plačili, bi bili prikazani kazalniki za leto 2025 približno 16 % nižji.

Dejavniki počasnejše rasti (neto) prihodkov od kartičnega prometa

Periodična nadomestila. Pomemben del prihodkov iz kartičnega poslovanja izvira iz članarin in drugih nadomestil za uporabo kartičnih produktov. Ti prihodki niso neposredno odvisni od števila ali vrednosti izvedenih transakcij. Posledično lahko kartični promet raste hitreje od prihodkov iz kartičnega poslovanja.

Regulacija in konkurenca. Medbančne provizije za potrošniške kartice so v Evropski uniji regulativno omejene, kar omejuje možnosti povečevanja prihodkov na posamezno transakcijo oziroma na enoto kartičnega prometa. Hkrati konkurenca na trgu plačilnih storitev omejuje možnosti za zviševanje nadomestil za kartične storitve in s tem rast prihodkov na posamezno transakcijo.

Rast povezanih odhodkov. Rast kartičnega prometa spremlja tudi rast neposredno povezanih odhodkov. Ti vključujejo predvsem medbančne provizije ter nadomestila kartičnim shemam. Posledično se lahko neto opravnine povečujejo počasneje od prihodkov oziroma kartičnega prometa.

Skupni učinek navedenih dejavnikov je postopno zniževanje prihodkov od opravnin in neto opravnin glede na število oziroma vrednost kartičnih transakcij. Rezultati kažejo, da kartično poslovanje za banke vse bolj temelji na velikem obsegu transakcij in široki uporabi plačilnih kartic, medtem ko se prihodki na posamezno transakcijo postopoma zmanjšujejo.

3 Zaključek

Kartična plačila so v obdobju 2021–2025 dodatno utrdila svoj položaj najpogosteje uporabljenega brezgotovinskega plačilnega instrumenta v Sloveniji. Njihova hitra rast odraža nadaljnje spremembe plačilnih navad prebivalstva in podjetij ter širitev uporabe digitalnih plačilnih rešitev. Plačilne kartice imajo zato vse pomembnejšo vlogo pri vsakodnevnem brezgotovinskem plačevanju.

Rast uporabe plačilnih kartic se odraža tudi v poslovanju bank, saj kartično poslovanje predstavlja pomemben segment plačilnih storitev in pomembno prispeva k ustvarjanju neobrestnih prihodkov. Analiza kaže, da je kartično poslovanje v letu 2025 ustvarilo pomemben delež prihodkov od opravnin in neto opravnin iz opravljanja plačilnih storitev. Prihodki izvirajo predvsem iz uporabe plačilnih kartic pri brezgotovinskem plačevanju blaga in storitev, medtem ko storitve, povezane z dvigi gotovine, ustvarjajo razmeroma manjši delež skupnih prihodkov.

Ena od osrednjih ugotovitev analize je, da izrazita rast kartičnega prometa ne pomeni sorazmerne rasti opravnin bank. Čeprav se je uporaba plačilnih kartic v zadnjih letih hitro povečevala, so se prihodki in neto opravnine iz kartičnega poslovanja povečevali počasneje. Posledično so se prihodki in neto opravnine glede na število oziroma vrednost kartičnih transakcij postopoma zmanjševali. Ugotovitve kažejo, da poslovni pomen kartičnega poslovanja za banke temelji predvsem na velikem obsegu transakcij in njihovi široki uporabi, manj pa na visoki donosnosti posamezne transakcije.

Dodatno na ekonomiko kartičnega poslovanja vpliva tudi njegova stroškovna struktura. Primerjava razmerja med neto opravninami in prihodki od opravnin kaže, da je to razmerje pri kartičnem poslovanju nižje kot pri nekaterih drugih segmentih opravninskega poslovanja. To je povezano predvsem z relativno visokimi neposredno povezanimi odhodki, kot so medbančne provizije in stroški delovanja kartičnih shem.

Nižje razmerje med neto opravninami in prihodki od opravnin pa ne pomeni, da je kartično poslovanje za banke manj pomembno. Čeprav ne sodi med najbolj opravninsko donosne segmente poslovanja bank, njegova vloga presega neposredno ustvarjanje opravninskih prihodkov. Plačilne kartice so namreč praviloma povezane s plačilnimi računi, mobilnim in spletnim bančništvom ter drugimi plačilnimi in bančnimi storitvami, zato kartično poslovanje prispeva k dolgoročnim odnosom bank s komitenti in spodbuja uporabo drugih storitev bank. Zaradi široke uporabe plačilnih kartic ostaja pomemben del ponudbe bank, njegov poslovni pomen pa temelji predvsem na velikem obsegu transakcij, redni uporabi komitentov in povezanosti z drugimi storitvami bank.

Nadaljnji razvoj kartičnega poslovanja bo med drugim odvisen od nadaljnje digitalizacije plačil, razvoja novih plačilnih rešitev in sprememb v plačilnih navadah uporabnikov. Čeprav številne nove digitalne rešitve temeljijo na kartičnih plačilih, bi lahko razvoj alternativnih načinov plačevanja, kot so plačila med plačilnimi računi (npr. Flik) in morebitni digitalni evro, vplival na prihodnjo vlogo plačilnih kartic v ekosistemu plačil ter na prihodke bank iz naslova opravljanja plačilnih storitev. Kartično poslovanje bo zato tudi v prihodnje ostalo pomemben del poslovanja bank, njegova ekonomika pa bo vse bolj odvisna od sposobnosti prilagajanja digitalnim spremembam in novim oblikam plačevanja.